

ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК КУЛЬТУРИ, АБО ВМІННЯ ВИОКРЕМЛЮВАТИ ГОЛОВНЕ, СУТТЄВЕ

Аналіз пам'ятки культури сприяє естетичному усвідомленню різних сторін життя суспільства і людини, навчає сприймати явища природи, бачити прекрасне і боротися з потворним.

Пам'ятка огляду-аналізу архітектурної будівлі

- Як називається пам'ятник?
- Де знаходиться?
- До якого періоду відноситься?
- Призначення пам'ятника (на честь якої події збудовано?)
- Прізвище архітектора
- План будівництва
- Опис архітектурних деталей
- Ваше враження і ставлення до нього
- Висновки щодо розвитку тогочасного будівництва, культури

Пам'ятка відвідування музеїв та перегляду експозицій

На відміну від підручників, музейні експонати розповідають про події особистої історії або історичного процесу “мовою речей”. Музеї зберігають колосальні зібрання різних видів джерел: документальних (стародруки, рукописні книги, газети, оголошення, фотокартки та ін.); матеріальних (речові експонати, археологічні пам'ятки, етнографічні матеріали, речі декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва, декоративний та портретний живопис, графіку, скульптури та ін.).

Живе споглядання цих джерел надовго утримує в пам'яті інформацію, поглиблює знання. Перегляд музейних експозицій суттєво допомагає студентам якісно готуватися до семінарських занять та опанувати зміст навчального курсу з історії української культури. Але для того, щоб відвідування музею принесло максимальну користь, заострило увагу, – варто дотримуватися кількох простих правил:

Заздалегідь з'ясувати план роботи музеїв міста (поцікавитися не лише постійними експозиціями, але й періодичними).

В історичних, історико-художніх і краєзнавчих музеях рекомендується знайомитися в один прийом тільки з тим залом, розділом експозиції, який присвячений одній темі або події. Поверховий огляд

всього музею принесе мало користі. Так можна знайомитися з музеєм, присвяченим одному діячу або події.

До відвідування потрібно готуватися як до екзамену (прочитати матеріал лекції та підручника, ознайомитися з історичними картами, що стосуються теми, ілюстраціями, письмовими джерелами). Переглянувши музейні експозиції, прослухавши лекцію екскурсовода, ви поглибите, конкретизуєте, закріпите і підсумуйте знання по одній з тем курсу.

Після повернення з музею необхідно зробити робочі записи, доповнити конспект та конкретизувати ту чи іншу тему.

Про що можна дізнатися з курсу “Історія української культури”, якщо побувати в музеях міста Миколаєва?

Витяг з плану роботи краєзнавчого музею (вул. Декабристів, 32; тел. 47-07-19)

- Античні пам’ятники на території Миколаївщини;
- Література Миколаївщини (20-30-ті рр. XX ст.);
- Історія храмів міста;
- Музична культура Миколаївщини;
- Т.Г.Шевченко в творчості народних майстрів;
- Ремесла та промисли Миколаївської області;
- Усна народна творчість Миколаївщини.

Не менш пізнавальним буде відвідування Миколаївського обласного художнього музею ім. Верещагіна

Витяг з програми “Художній музей – навчальним закладам на 2007 рік” (вул. В. Морська, 47; тел. 35-13-49).

- Оглядова екскурсія по постійній експозиції: “Вітчизняне мистецтво XVII – поч. XX ст.”.
- *Тематичні екскурсії:*
 - Іконопис;
 - Портрет XVIII-початку XX ст.;
 - Основні напрямки мистецтва кінця XIX – початку XX ст.;
 - Творчість художників-передвижників;
- *Лекторії:*
 - “Корифей українського мистецтва XIX-XX ст.”

Слід пам'ятати про роботу виставкових залів, де періодично експонуються різні мистецькі твори (м. Миколаїв, вул. Нікольська, 54; пр. Леніна, 96).

Пам'ятка перегляду театрального спектаклю, кінофільму та деякі принципи оцінювання:

- Назва спектаклю, кінофільму;
- Прізвище драматурга, сценариста;
- Прізвище режисера;
- Сила враження, причини;
- Головна ідея постановки;
- Багатоплановість чи одномірність постановки;
- Ставлення режисера до сюжету;
- Стрункість, логічність, незвичайність тощо структури спектаклю;
- Видовищність чи відмова від неї, значення декорацій і костюмів, інших ефектів;
- Роль театральної або знімальної умовності;
- Акторська майстерність втілення режисерського задуму;
- Суспільна значимість постановки спектаклю чи зняття кінофільму.

Пам'ятка дослідження мистецького доробку та складання творчого портрета видатної особистості

- Прізвище, ім'я, по батькові;
- Роки життя;
- Суспільний статус (видатний український режисер-сценарист...);
- Коли проявив себе у професії? (з якого віку, якою роботою);
- Характерні ознаки його майстерності;
- Тематика творів;
- Назви творів та їх коротке резюме.

Пропонований варіант

ДОВЖЕНКО Олександр Петрович (1894-1956) – видатний український кінорежисер, драматург, письменник, художник. Закінчив учительський інститут, навчався у комерційному інституті та Українській академії мистецтв у Києві, удосконалював майстерність у художньому училищі в Берліні, 3 роки працював художником-ілюстратором газети в Харкові, але найбільшого творчого злету досяг у кіномистецтві і письменстві.

Його творчі шукання у фільмах “Сумка дипкур’єра”, “Звенигород”, “Ягідка кохання” та інших вказують на нові шляхи естетичного освоєння дійсності. О.Довженко створив новий художній жанр – кіно-

повість (“Зачарована Десна”, “Поєма про море” та ін.), де майстерно поєднувалися кінематографічні, описові та оповідні елементи. Зміст кіноповісті відтворювався на екрані технічними засобами кіномистецтва. Характеристика героїв і їхніх стосунків подавалася через діалог і авторський коментар. О.Довженко був сценаристом і режисером-постановником своїх кінострічок. Його фільми “Арсенал”, “Земля”, “Аероград” та інші поєднували революційну патетику з народною мудрістю, несли в собі заряд філософських роздумів, оригінальних думок, міркувань, спостережень, що перетворювалися на глибокі трактати про життя і смерть, добро і зло, прекрасне і потворне, про те, що близьке людям усього світу.

Довженко започаткував поетизацію українського кіно, освоїв колір як засіб передачі настрою і тональності сюжету, розробив тему боротьби нового, прогресивного зі старим, віджитим. Його новаторські пошуки знайшли розвиток у різних напрямках світового кіномистецтва, стали теоретичним підґрунтям багатьох кіношкіл.

Творчість Олександра Петровича Довженка склала справжню епоху в історії українського та радянського кінематографа.